

Prunus padus ssp. borealis 'Laila' E - nordhägg 'Laila' E

En oerhört rikblommande hägg med mycket stora, upprätta, täta och syrenliknande blomklasar

KORT VÄXTBESKRIVNING

Växtnamn: Prunus padus ssp. borealis 'Laila' E - nordhägg 'Laila' E
Härdighet: Zon 1-7
Växtsätt: Medelstort träd/buskträd, 8-12 m
Blomning: Blommar rikligt i maj med mycket stora vita upprätta blomklasar
Bär: Svarta bär i klasar
Blad: Gulorange höstfärg
Växtplats: Ganska skuggtålig
Användning: Kan användas som solitär, i bryn och som buskage i blandbestånd
Övrigt: Större blommor och mindre känslig för häggspinnmal än vanlig hägg
E-merit: Härdig. Stora blomställningar, riklig blomning.
Ursprung: Norrländskt klonurval av Rödbäcksdalen och Öjebyns trädgårdsförsöksstation, SLU. Vildväxande vid Torneälven, Kukkola.

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

En speciell tp av hägg skänktes 1974 till Öjebyns trädgårdsförsöksstation i Piteå av Laila Lundgren. Hon fann plantan på den gamla banvallen som går genom byn Kukkola norr om Haparanda i Tornedalen och hade sedan planterat den i sin trädgård. Sorten 'Laila' har utvärderats i mångåriga försök på forskningsstationen i Öjebyn (SLU) och i Arboretum Norr i Umeå.

Sorten har förts till underarten borealis på grund av sina stora upprätta blomställningar, stora blommor och milda doft. Nordhäggens systematiska ställning är dock ofullständigt utredd. Det troliga är att 'Laila' är en mellanform av nordhägg och vanlig hägg, då dess storlek och höjd mer överensstämmer med vanlig hägg och eftersom bladundersidorna saknar brun behåring. Nordhäggen har sitt naturliga utbredningsområde i nordligaste Sverige och Finland samt längs hela fjällkedjan.

Beskrivning

Sorten 'Laila' är som ung ett mycket upprätt, ganska grovt, brett pyramidalt växande träd som i soliga, torrare lägen blir 7-10 meter högt. Äldre träd är rundare i formen och får successivt alltmer överhängande grenar. I skuggigare lägen är grenverket mer sirligt överhängande som hos vanlig hägg och här når trädet en höjd av 10-12 meter.

Grenarna är brunröda, glänsande och nästan kala. Bladen är elliptiska, 6-9 cm långa, smalare mot basen och vasst finsågade i kanten. Bladovansidan är kal och matt, undersidan ljusare och glest vithårig längs mittnerven.

Den enskilda blomman är nästan dubbelt så stor som hos vanlig hägg och har bredare, mer täckande kronblad. Blomklasarna är upprätta, omkring 15 cm långa och svagt doftande.

Hägg är dagslängdsberoende liksom många andra växter av inhemskt ursprung och beskrivningen ovan baseras på sortens tillväxt och utveckling i nordliga områden. Ju längre söderut den planteras desto långsammare utveckling kommer den att ha, eftersom den avslutar sin tillväxt betydligt tidigare under säsongen. Detta innebär att sorten troligen inte kommer att nå samma storlek och utseende som i norr.

'Laila' har hittills inte angrips lika kraftigt av häggspinnmal och pungsjuka som vanlig hägg.

Växtplats

'Laila' fungerar utmärkt i större läplanteringar och i lähäckar i blåsiga lägen på grund av sitt täta växtsätt. 'Laila' trivs på de flesta, ej för tunga, jordar. Härdig i zon 1-7.

Användning

Sorten är fin både som flerstammig och uppstammad solitär. Med sin överdådiga blomning i början av juni, som döljer det gröna bladverket, utgör 'Laila' verkligen ett försommarens utropstecken. Sorten fungerar också bra i skugga och kan användas till att skapa undre vegetationsskikt i äldre parker. I skugga blir formen dock inte så tät och pyramidalt rundad och blomningen sparsammare.

Övrigt

Större blommor och mindre känslig för häggspinnmal än vanlig hägg.

Växtbeskrivning/källa

Elisabeth Öberg, SLU. Publicerad i Gröna Fakta 7/2006, Växter för framtiden VI. Movium/SLU.

Litteratur:

Hultén, E. 1950. Atlas över växternas utbredning i Norden. Generalstabens litografiska anstalts förlag, Stockholm.

Nilsson, Ö. 1987. Nordisk fjällflora. Andra upplagan. Bonnier Fakta Bokförlag AB.

Räty, E. & Alanko, P. 2004. Viljelykasvien nimistö – Kulturväxternas namn. Puutarhaliiton julkaisuja nro 328. Helsinki.

SKUD – Svensk Kulturväxtdatabas (www.skud.se).

Stenberg, L. & Mossberg, B. 2003. Den nya nordiska floran. Wahlström & Widstrand.

Svensson, E., Wiklund, E. & Öberg, E. 1992. Förökning och distribution av träd och buskar utvalda för norrländska förhållanden. Röbbäcksdalen meddelar nr 13. SLU Info, Umeå.